



## LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 19, 01103 Vilnius, tel. +370 5 239 1001,  
El. paštas [zum@zum.lt](mailto:zum@zum.lt), <http://www.zum.lt>  
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188675190

Lietuvos Respublikos Vyriausybei 2025- Nr. \_\_\_\_\_  
I \_\_\_\_\_ Nr. \_\_\_\_\_

### DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO PASKIRTIES ŽEMĖS ĮSIGIJIMO ĮSTATYMO NR. IX-1314 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).

I. Sprendžiama problema	<p>Pagal šiuo metu galiojančią teisinį reguliavimą, asmuo, norėdamas įsigyti žemės ūkio paskirties žemės, turi gauti Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – Nacionalinė žemės tarnyba) išduotą sutikimą įsigyti žemės ūkio paskirties žemės ir prieš sudarydamas žemės ūkio paskirties žemės sklypo perleidimo sandorį, taip pat privalo užpildyti žemės ūkio paskirties žemės pirkėjo deklaraciją bei ją pateikti notarui, kuris neturi pareigos tikrinti deklaracijoje pateiktų duomenų teisingumo ir sandorį tvirtina vadovaudamasis Nacionalinės žemės tarnybos išduotais dokumentais (pažymomis, sutikimais) bei valstybės registrų duomenimis<sup>1</sup>.</p> <p>Paminėtina, kad įstatymų leidėjas reikalavimą nuo 2014-01-01 pildyti žemės ūkio paskirties žemės pirkėjo deklaracijas bei jas pateikti notarui įtvirtino motyvuodamas tuo, kad <i>deklaracija būtų pagrindas įvertinti, ar asmuo gali įsigyti žemės ūkio paskirties žemės, kadangi akcijų, pajų ir pan. nuosavybės teisės perleidimo sutartys nėra registruojamos, nėra galimybės operatyviai patikrinti, kokių ir kelių įmonių akcijomis, pajais ar pan. disponuoja konkretus asmuo konkrečiu momentu</i>. Be to, Nacionalinė žemės tarnyba nuo 2018-01-03 pradėjo reikalauti žemės ūkio paskirties žemės pirkėjo deklaracijos kopijos iš asmenų, pageidaujančių gauti sutikimą įsigyti žemės ūkio paskirties žemės, ir jos pagrindu vertindavo, ar asmuo, sudaręs žemės ūkio paskirties žemės perleidimo sandorį, neviršys Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatyme nurodytų didžiausių</p>
-------------------------	---

<sup>1</sup> Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo 3 straipsnio 3 ir 9 dalys, Žemės ūkio paskirties žemės pirkėjo deklaracijų pildymo ir pateikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2013 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. 3D-836 „Dėl Žemės ūkio paskirties žemės pirkėjo deklaracijų pildymo ir pateikimo taisyklių patvirtinimo“, 15 ir 16 punktai.

	<p>įsigijamos žemės ūkio paskirties žemės dydžių. Pažymėtina, kad nuo 2014 metų situacija pasikeitė ir <i>informacija apie juridinių asmenų dalyvius jau yra kaupiama Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje, o Nacionalinė žemės tarnyba nuo 2022-12-01 atsisakė reikalavimo asmeniui kartu su prašymu išduoti sutikimą įsigyti žemės ūkio paskirties žemės pateikti ir žemės ūkio paskirties žemės pirkėjo deklaracijos kopiją.</i></p> <p>Taigi žemės ūkio paskirties žemės pirkėjo deklaracija nebeatlieka savo pirminės funkcijos ir tapo pertekliniu dokumentu tvirtinant žemės ūkio paskirties žemės sandorį, todėl jos turėtų būti atsisakoma, o notarui pateiktų dokumentų (duomenų) teisingumas galėtų būti patvirtintas pasirašant žemės ūkio paskirties žemės perleidimo sandorį.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Įstatymo projektu siūloma:</p> <p>1) sumažinti administracinę naštą asmeniui, pageidaujančiam įsigyti žemės ūkio paskirties žemės, atsisakant žemės ūkio paskirties žemės deklaracijos, kuri nebeatlieka savo pirminės funkcijos ir yra perteklinė, pildymo;</p> <p>2) nustatyti, kad žemės ūkio paskirties žemės sklypų ar kito turto pagal Įstatymo 1 straipsnio 3 dalį perleidimo sandoriuose būtų įrašoma sąlyga, įpareigojanti pirkėją patvirtinti, jog sudarius žemės ūkio paskirties žemės perleidimo sandorį asmens ir su juo susijusių asmenų turimos žemės ūkio paskirties žemės plotas neviršys didžiausio žemės ūkio paskirties žemės ploto dydžio, kurį asmuo ir su juo susiję asmenys kartu gali įsigyti pagal Įstatymo 3 straipsnio 1 ir 2 dalis<sup>2</sup>.</p>
III. Priemonių kaštai	Įstatymo projekto nuostatomis įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.
IV. Nauda visuomenei	Sumažės administracinė našta asmenims, pageidaujantiems įsigyti žemės ūkio paskirties žemės, atsisakant dokumento, kuris nebeatlieka savo pirminės funkcijos ir yra perteklinis, pildymo.

Įstatymo projektas derintas du kartus, patikslinus pagal po pirmo derinimo gautas pastabas.

Antrą kartą Įstatymo projektas 2025-06-20–2025-07-07 paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo Teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Teisės aktų projektų registravimo posistemėje pastaboms bei pasiūlymams gauti (TAIS reg. Nr. 25-7241(2)).

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija 2025-06-30 raštu Nr. D8(E)-2695 „Dėl įstatymo projekto derinimo“, Lietuvos notarų rūmai 2025-07-03 raštu Nr. S-331 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto derinimo“ ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija 2025-07-04 raštu Nr. (1.6 Mr) 2T-702

<sup>2</sup> Įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad asmuo ar susiję asmenys gali įsigyti tiek žemės Lietuvos Respublikos teritorijoje, kad bendras jų iš valstybės įsigytos žemės ūkio paskirties žemės plotas nebūtų didesnis kaip 300 ha. Pagal Įstatymo 3 straipsnio 2 dalį, asmuo ar susiję asmenys gali įsigyti tiek žemės Lietuvos Respublikos teritorijoje, kad bendras jiems priklausantis iš valstybės ir kitų asmenų įsigytos žemės ūkio paskirties žemės plotas nebūtų didesnis kaip 500 ha. Šis ribojimas netaikomas, jeigu žemės ūkio paskirties žemės įsigijama gyvulininkystei plėtoti ir įsigytos žemės ūkio paskirties žemės kiekis neviršija hektarų, tenkančių vienam asmens laikomam sutartiniam gyvuliui, skaičiaus (1 sutartinis gyvulys / 1 ha).

„Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto“ suderino Įstatymo projektą be pastabų.

Daugiau suinteresuotų institucijų išvadų ir (ar) suinteresuotų asmenų pastabų ir pasiūlymų derinimo metu (2025-06-20–2025-07-07) negauta.

Įstatymo projektu neperkeliami ir neįgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai. Projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Įstatymo projekte nėra įtvirtinta naujų sąvokų ir jas įvardijančių terminų.

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos Melioracijos, žemės ūkio žemės ir infrastruktūros departamento (direktorė Aura Šalugienė, tel. +370 679 65 767, el. p. Aura.Salugiene@zum.lt) Kaimo vietovių žemės reikalų skyriaus (vedėja Inga Puzienė, tel. (0 5) 239 1357, el. p. Inga.Puziene@zum.lt) vyriausioji specialistė Sigita Rukienė, tel. (0 5) 239 8474, el. p. Sigita.Rukiene@zum.lt ir patarėja Audronė Liaudanskaitė, tel. +370 687 60 292, el. p. Audrone.Liaudanskaite@zum.lt.

#### PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.
2. Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, 2 lapai.
3. Lietuvos Respublikos žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.
4. Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 6 lapai.
5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma, 1 lapas.
6. Aplinkos ministerijos 2025-06-30 raštas Nr. D8(E)-2695, 3 lapai.
7. Lietuvos notarų rūmų 2025-07-03 raštas Nr. S-331, 1 lapas.
8. Teisingumo ministerijos 2025-07-04 raštas Nr. (1.6 Mr) 2T-702, 3 lapai.
9. Įstatymo projekto antikorupcinio vertinimo pažyma, 6 lapai.

Ministras

Ignas Hofmanas

Sigita Rukienė, tel. (0 5) 239 8474, el. p. Sigita.Rukiene@zum.lt  
Audronė Liaudanskaitė, tel. +370 687 60 292, el. p. Audrone.Liaudanskaite@zum.lt